

**MEMÒRIA DEL SEGUIMENT ARQUEOLÒGIC DELS
REBAIXOS EFECTUATS AL CARRER AGULLÓ, 22,
DEL 25 AL 28 DE MARÇ I DE L'11 AL 20 D'ABRIL DE
1994**

(CALDES DE MONTBUI, VALLÈS ORIENTAL).

Anna Monleón i Esterli

Juliol de 1997

1. Índex

1. Índex	2
2. Crèdits	3
3. Introducció	4
4. Situació Geogràfica i Històrica	5
5. Antecedents	7
6. Treballs realitzats	8
7. Conclusions	9
8. Bibliografia	10
9. Annexes	12
9.1. Documentació gràfica	
Plànols de situació	
Plànol del projecte d'obra	
9.2. Documentació fotogràfica	

2. Crèdits

- **Institució responsable de la intervenció:** Servei d'Arqueologia (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya).
- **Propietaris de la casa:** Sr. Morera i Sr. J. Pagés
- **Arqueòloga territorial:** Araceli Martín i Colliga
- **Direcció tècnica del treball de camp:** Anna Monleón i Esterli com a tècnic de THERMALIA. Museu de Caldes de Montbui.

3. Introducció

En el solar del carrer Agulló número 22, delimitat pels carrers Agulló i Corredossos de Baix, es portà a terme el projecte de construcció d'una nova casa de planta baixa i dos pisos.

La remoció del subsòl, la possible presència de restes arqueològiques al carrer Agulló i la normativa urbanística municipal del Pla Especial de Protecció del Centre Històric, que té com a límits els carrers Marqués, Major, Passeig del Remei i la Riera, comportaren la presència d'un tècnic arqueòleg per tal que portés a terme la supervisió dels rebaixos.

El projecte es comunicà al Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya que tramità l'oportuna autorització.

El seguiment es realitzà de l'11 al 20 d'abril de 1994. Malgrat que hi ha un primer permís que data del 25 de març les obres i per tant el seguiment no s'iniciaren fins el dia 11 d'abril data del segon permís d'excavació.

4. Situació Geogràfica i Històrica

El municipi de Caldes de Montbui es troba situat en el sector sud-occidental de la comarca del Vallès Oriental, al límit amb el Vallès Occidental.

La vila de Caldes de Montbui està situada al peu de la muntanya del Farell (805 m), i a la vall de la Riera de Caldes, en una zona de fractures i plegaments que tenen com a conseqüència l'aflorament d'aigües termals, a una temperatura compresa entre els 60-70° C.

La situació privilegiada de Caldes, amb un microclima temperat, aigües abundants i els brolladors termals, han fet que fos objecte d'ocupació humana des de temps remots.

L'aigua termal és, sens dubte, l'element més característic de Caldes de Montbui i el que ha marcat la història de la vila. Actualment es coneixen unes trenta surgències termals, totes elles situades al voltant de la plaça de la Font del Lleó, en un radi aproximat de 50 m.

Caldes fou en època romana, una estació termal entorn de la qual es va desenvolupar un nucli urbà d'una gran importància.

La tradició balneària de Caldes s'ha mantingut fins el nostres dies, amb quatre balnearis amb funcionament. A la segona meitat del segle XIX, Caldes de Montbui era la primera estació termal de Catalunya i la segona de la Península.

5. Antecedents

El solar es troba ubicat al Centre Històric, i malgrat que no hi haguessin referències de l'aparició de restes arqueològiques a la zona, sabem que en època medieval estaria dins el recinte emmurallat.

Els Corredossos de Baix, pas entre muralla i les primeres cases limiten un cantó del solar.

Amb anterioritat (març de 1992, A. Monleón) s'havia realitzat un seguiment arqueològic al carrer Major número 54, que queda just al davant de la part del solar del carrer Agulló 22 que dóna al carrer dels Corredossos.

En el seguiment realitzat al carrer Major 54 únicament aparagueren, en un sector molt marginal del solar, alguns materials molt rodats, de cronologia d'època romana.

6. Treballs realitzats

El nostre treball consistí en fer un seguiment arqueològic dels rebaixos per la realització de la fonamentació del nou edifici.

La fonamentació es veu reflectida en el plànol facilitat pels propietaris de la vivenda, que s'adjunta a la memòria (annex 9.1).

Per la realització de la fonamentació s'obriren una sèrie de rases que en un primer moment no afectaven tot el solar, però que donades les característiques del terreny feren que en algunes ocasions les rases s'ampliessin.

La fonamentació de la nova construcció quedà conformada per 16 pous, units mitjançant riestres.

Els pous un cop oberts es reompliren per tal d'assegar-los i evitar problemes en les fonamentacions de les cases del costat.

La seqüència sedimentològica es limità a terres superficials on es localitzaren materials constructius moderns, i restes de les antigues conduccions de la casa, així com un pou mort que havia estat en funcionament fins feia poc temps.

Sota aquesta primera capa ja es localitzava el sòl natural conformat per argiles en una primera capa i per sota sauló.

7. Conclusions

Les úniques restes localitzades en el transcurs del seguiment pertanyien a les fonamentacions de les cases que ocupaven el solar.

A la major part del solar, exceptuant la part ocupada pel pou mort aparegué directament sota la capa deixada en el moment de realitzar l'enderroc el terreny natural.

8. Bibliografia

AA.VV. Catalunya Romànica. Volum 18.

AA.VV.: Dossier de Guies de Caldes de Montbui. THERMALIA 1994

AA.VV.: Pla especial de protecció del Centre Històric. Ajuntament de Caldes de Montbui 1988.

AA.VV.: Pla especial de protecció del Centre Històric. Catàleg del Patrimoni Arquitectònic. Ajuntament de Caldes de Montbui. 1992

Ballart, J., Villanueva, J.: Resum de la Història de Caldes de Montbui. Caldes de Montbui 1984.

Codina, S., i Bech, J.: L'amic del Turista. Sabadell 1922

Cuspinera, C.: Guía Cicerona del Viajero o Bañista de Caldes de Montbui. Barcelona 1899.

Fullana, M.: Diccionari de l'art i dels oficis de la construcció. Mallorca 1988.

Garcia, R.: Recull d'històries dels noms de carrers de Caldes de Montbui. Barcelona 1984.

Miró, C.: Les termes romanes de Caldes de Montbui. Arraona. Revista d'Història núm. 10. Sabadell 1992.

Miró, C., Monleón, A. i Revilla, E.: El nucli romà de Caldes de Montbui. Estat de la qüestió. La ciutat en el món romà. Pre-Actes. XIV Congrés internacional d'Arqueologia Clàssica. Tarragona 1993.

Moreu - Rey E.: Caldes de Montbui. Capital degana del Vallès. Episodis de la Història núm 49. Barcelona 1964.

Moreu Rey E.: La rodalia de Caldes de Montbui. Repertori històric de noms de lloc i de noms de persona. Editorial Teide. Barcelona 1961.

P. Poch: La Caldes del P. Poch. Barcelona 1980.

Sánchez, J.: Guía de establecimientos Balnearios de España. MOPT 1992.

Solà-Morales I.: Arquitectura balneària a Catalunya. Cambra Oficial de la Propietat Urbana de Barcelona. Barcelona 1986

Xalabarder Serra, A.: Reseña histórica del Hospital de la Villa de Caldas de Montbuy. Barcelona 1914.

Annexes

9.1. Documentació gràfica

CALDES DE MONTBUI

Situació del Centre Històric del municipi de Caldes de Montbui

■ Carrer Agulló núm. 22

Situació del solar del carrer Agulló núm. 22 en el Centre Històric de Caldes de Montbui

9.1. Documentació fotogràfica

Vista d'una de les rases de fonamentació realitzades per a la construcció d'una nova casa al solar del carrer Agulló núm. 22.

Vista d'una de les rases de fonamentació realitzades per a la construcció d'una nova casa al solar del carrer Agulló núm. 22.